

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 307/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., B., zastúpeného JUDr. D. P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 To 51/09 zo 4. júna 2009 a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III o nariadení hlavného pojednávania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3 T 20/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. augusta 2009 doručená sťažnosť J. J.(ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. D. P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 51/09 zo 4. júna 2009 a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) o nariadení hlavného pojednávania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3 T 20/2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry B. podal 16. februára 2007 na sťažovateľa obžalobu pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 a 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a trestný čin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 184a ods. 1 a § 184b ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005. Okresný súd na predbežnom prejednaní obžaloby 12. marca 2009 rozhodol o jej odmietnutí a vrátení veci prokurátorovi. Proti tomuto rozhodnutiu podal prokurátor sťažnosť. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 51/09 zo 4. júna 2009 napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec okresnému súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol. Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že trestné konanie je kontradiktórne, obhajca mohol namietať zákonnosť vykonaných úkonov a žiadať ich opakovanie, poukázal tiež na to, že okresný súd pri preskúmaní skoršej obžaloby, ktorá bola podaná na sťažovateľa v tejto veci v roku 2006, nekonštatoval dôvody na jej odmietnutie. Okresný súd po vrátení veci nariadil hlavné pojednávanie na 29. september 2009.

Sťažovateľ poukazuje na to, že takmer všetky dôkazy zabezpečené v prípravnom konaní okrem znaleckých posudkov sú v súdnom konaní nepoužiteľné z dôvodu procesných pochybení orgánov činných v trestnom konaní. Preto sťažovateľ súhlasí s postupom okresného súdu na predbežnom prejednaní obžaloby 12. marca 2009, keď podľa neho nemohol rozhodnúť inak, ako vrátiť vec prokurátorovi, pretože v prípravnom konaní došlo k porušeniu práv obhajoby.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd vyslovil, že došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru, aby zrušil uznesenie krajského súdu

zo 4. júna 2009 a rozhodnutie okresného súdu o nariadení hlavného pojednávania a vrátil vec prokurátorovi pre závažné procesné pochybenia, ktorými boli porušené práva obhajoby.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd nie je oprávnený prijať na ďalšie konanie sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vo veci porušenia jej základných práv alebo slobôd, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy

má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody (II. ÚS 54/02).

Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v počiatočnom štádiu trestného konania súdneho, keď ešte nedošlo k prerokovaniu jeho vecí na hlavnom pojednávaní, a teda predtým, ako mohol na hlavnom pojednávaní v plnom rozsahu uplatniť všetky práva obhajoby vrátane práva vypočúvať svedkov, predkladať a navrhovať dôkazy, ako aj namietať proti vykonaniu dôkazov, ktoré neboli v prípravnom konaní zabezpečené spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

Subsidiarita právomoci ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd sa prejavuje aj v tom, že ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc len v tom prípade, ak sťažovateľ využije možnosť namietať porušenie svojich práv v priebehu konania pred tými orgánmi verejnej moci, ktoré sú príslušné konať v jeho veci. Pokiaľ by sa ústavný súd vyjadroval k zákonnosti dosiaľ vykonaného trestného konania, zasahoval by tým v neprípustnej miere do rozhodovacej právomoci všeobecného súdu, ktorý je príslušný v tejto veci konať na podklade obžaloby. Bude vecou všeobecného súdu, aby posúdil argumentáciu sťažovateľa a vyvodil z nej závery. Sťažovateľ môže následne na ochranu

svojich základných práv využiť aj riadne a mimoriadne opravné prostriedky v trestnom konaní.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje Najvyšší súd Slovenskej republiky (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 304/08).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2009